

Tréning

A szexuális felvilágosítás célja, néhány szó a tervezett tréningről

A szexuális felvilágosítás a mai fiatalok körében, sokkal inkább talán az információk pontosítását, a szex pszichés tényezőinek hangsúlyozását jelenti. A fiatalok a média, a kortársak és a szociokulturális környezetük miatt sokféle információval és nem egyszer nagyon korai tapasztalattal is rendelkeznek. Amire fontos őket megtanítanunk, hogy hogyan élhetnek szexuális életet úgy, hogy az valóban egy párkapcsolat intimitásában történjen, illetve hogy hogyan tervezzenek családot, hogyan védekezzenek, hogyan kerüljék el a nemi úton terjedő fertőző betegségeket. Az egyéni foglalkozások során természetesen ezen irányelvek mentén dolgozunk és beszélünk a serdülőkkel a szexről is, szeptembertől azonban csoportos formában is megkezdjük az információk átadását, lehetőséget teremtünk a problémák, kérdések megbeszélésére.

Gyermeki jogok képzés

Előadó: Dr. Nagy Márta, Rittlingné Bakonyi Mária

Dr. Nagy Márta:

Köszönti a jelenlévőket.

Felvácolja a tréning célját, mely szerint a már meglévő alapokat felfrissítsék, illetve új információk nyújtása a jelenlévőknek.

Jelenleg tervezetben van, hogy a Családjogi törvénybe belefoglalják a gyermekek „szófogadását”, de ez nem vonatkozna a Gyermekvédelmi törvényre.

Jogszabályok, amiben megjelennek a gyermeki jogok:

- 1989. évi ENSZ egyezmény, mely 1991-ben a részévé válik
- 1997. évi III. törvény:
  1. Családjogi törvény
  2. Polgári törvénykönyv gyermekek jogait,
  3. Büntető törvénykönyv kötelezettségeit foglalja magába
- 15/98 MN rendelet, mely a zsebpénzre tér ki

A gyermeki jogok érvényesítésére kötelezettségként tekintenek a jogszabályokban.

Alkotmányos jogok biztosítását az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa felügyeli. A gyermekvédelmi jogokkal kapcsolatos gondokra a gyermekjogi képviselő felügyel.

Fogalmak tisztázása gyermekjogi szempontból:

0-18 éves – gyermek, ezen belül két csoport:

- 0-14 éves cselekvőképtelen

- 14-18 éves korlátozottan cselekvőképés

Büntetőjogi értelemben:

14-18 – fiatalkorú

14-21-24 – fiatal felnőtt

12 éves kor alatt gyermekkorú

ENSZ gyermekjogok csoportosítása:

1. általános jogcsoport: hátrányos megkülönböztetés tiltása, gyermekek érdekeinek figyelembevétel, ezt az ENSZ egyezmény mindenkire kötelezőnek tartja.
2. családsegítő jogcsoport (GYVT. - ben is megjelenik): családban felnevelés alapvető joga minden gyermeknek, továbbá minden gyermeket megillet az, hogy testi, lelki, erkölcsi fejlődése biztosítva legyen a családban – anyagi okok miatt nem lehet kiemelni senkit a családból.
3. helyi, védelmi jogcsoport: szülőktől való elválasztás törvényesen, gyermek érdekében állóan lehet. Alkotmányban meghatározott költségvetési keretben biztosítja az állam a védelmet. Továbbá minden esetben figyelembe kell venni a lelkiismereti, etnikai, vallási, nemi hovatartozást.
4. kapcsolattartási jogcsoport: csak itt van lehetőség valamiféle korlátozásra. Vérszerinti család megismeréshez való jog (GYVT. – ben is megjelenik).
5. biztonsági jogcsoport: bántalmazás, külföldre viteli tiltása. A magyar jogban nincsen konkrétum a gyermekbántalmazásra. A gyermekbántalmazás lehet: fizikai; érzelmi; szexuális; elhanyagolás; hatalmon, bizalmon alapuló kereskedelmi kihasználás.
6. egészségügyi jogcsoport: orvosi ellátásban való részesülés joga; fejlődésre, egészségre ártalmas dolgok akadályozása; szellemi, testi fogyatékkal élők közösségben való nevelkedés (GYVT. - ben is megjelenik).
7. szociális jogcsoport: társadalmi, szellemi, testi fejlődéshez való jog
8. katonai jogcsoport: kínzás, emberellenes magatartás tiltása (Btk.- ban is megjelenik)
9. kulturális jogcsoport
10. oktatási jogcsoport: joga van hozzá, hogy ingyenes képzésben részesüljön.

Gyermekek jogi kötelezettségei:

- együttműködés, ezt a Csjt-be be akarják venni
- tanulási kötelezettségének tegyen eleget
- egészségkárosító szerektől tartózkodjon
- házirend betartása – GYÖK, Érdekképviseleti Fórum fontossága

Rittlingné Bakonyi Mária:

Köszönti a jelenlévőket.

Gyermeki jogok - különállóan nincs, hanem az emberi jogokból van levezetve – megkülönbözteti a tartós nevelt és az átmeneti nevelt jogait.

Átmeneti és tartós nevelésnél egyaránt fontos szempontok:

- biztonságot, állandóságot nyújtó ellátás biztosítása:
- felnőttek állandósága- stabilitás
- gyermek gondozási hely megváltoztatásával kapcsolatos körültekintés
- Véleménynyilvánítás szabadsága: oktatásban, életében való döntés
- GYÖK, Érdekképviselői Fórum

„ Csak azt tegyük meg, amit saját gyerekünkkel megengedünk.” – Radoszav Miklós

Különleges ellátásra jogosultak ellátásához plusz képességek szükségesek. A speciális ellátáshoz szükséges feltételeket a törvény elfelel, nem teremti meg, sem az intézmény hátterénél, sem a nevelők képzésénél.

Gyermekjogi képviselő munkájának bemutatása (2003-ban került be az 1997. évi törvénybe):

- nem jogászok
- felsőfokú képzettséghez, plusz 60 órás továbbképzés szükséges a munkakör betöltéséhez, továbbá több éves gyermekvédelmi tapasztalat
- ma az országban összesen 24 gyermekjogi képviselő van
- nem hatóság, hanem közfeladatot ellátó személy
- a Nemzeti Rehabilitációs Kormányhivatal jogvédő osztályán vannak elhelyezve
- feladata, hogy a gyermekekkel megismertesse jogaikat
- figyelemmel kíséri a különleges és speciális ellátottak ellátását
- segíti a gyermekeket panaszuk megfogalmazásában
- panaszvizsgálatot kezdeményezhet, melyre az igazgatónak 15 napja van
- az elkészült vizsgálati jelentésekről eldöntheti, hogy elfogadja, vagy sem és további vizsgálatot kérhet
- hasonlóan működnek, mint egy „kis ombudsman”
- sajnos mindenhol nincs jelen, mert kis létszámmal dolgoznak, kifejezetten a gyermekvédelemben, és nincsen jelen az iskolában
- ki keresheti fel a gyermekjogi képviselőt: gyermek, gyám, szülő, de csak akkor járhat el, ha írásban kéri fel rá
- a gyermekjogi képviselőnek kötelessége látogatnia az intézményeket, fogadóórát tartania
- betekintési joga van a gyermekjogi képviselőnek
- joga van a négy szemközti beszélgetésekre

Fokozatosan bővíti a törvény a jogköreit:

- ügyfélként részt vehet esetekben
- a gyámhivatal megidézheti tárgyalásra
- gyermekvédelmi szabálysértési eljárást kezdeményezhet

Jelenléte:

- esetmegbeszélésre
- fórumokra
- együttműködésekben

Tilos a kapcsolattartást akadályozni, ezt a gyermekjogi képviselő ellenőrzi.

Fontos tudni, hogy az iskolák nem dönthetnek egyedül a gyermek magántanulónak nyilvánításáról, mindenkit (szülő, gyermek, gyám) meg kell hallgatni.

Jogsérelmek:

1. gyermekvédelemben dolgozók szaktudása hiányos – szemléletváltás irányába mutat a jelenlegi képzés.
2. kiégés kockázata – erre is segítséget nyújt a mostani képzés.